

Hud-interventioner der virker

Mari-Ann Flyvholm

Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

AMI-hud: Forebyggelseskoncept

“ Evidensbaseret forebyggelsesprogram

- dokumenterede risikofaktorer
- evidensbaserede anbefalinger

“ Metode til implementering

- uddannelses- og udviklingsforløb
- medarbejderinddragelse & resursepersoner
- arbejdsmiljøledelsessystem til styring af risici for hudproblemer

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

2

Dokumenterede risikofaktorer

- “ Vand / vådt arbejde
- “ Hudirriterende påvirkninger
- “ Udsættelse for allergener
- “ Mekanisk og fysisk hudirritation
- “ Temperaturen betydning
- “ Håndvask og hånddesinfektion
- “ Anvendelse af handsker

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

3

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt arbejde /1

- “ Undgå eller reducer våde og snavsede manuelle arbejdsprocesser.
- “ Brug så vidt muligt beskyttelseshandsker ved våde og snavsede arbejdsprocesser.
- “ Beskyttelseshandskerne skal være hele, rene og tørre indvendigt, og de skal anvendes på ren, tør og velplejet hud.
- “ Anvend en stofhandske, f.eks. en bomuldsinderhandske under beskyttelseshandsken.
- “ Brug et hudplejemiddel efter behov i løbet af arbejds-dagen, og altid inden du går hjem fra arbejde.
- “ Brug et hudplejemiddel før våde og snavsede arbejds-processer, hvis du ikke bruger beskyttelseshandsker.

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt arbejde /2

- “ Hudplejemidlet skal have et højt indhold af petrolatum (hvid vaseline) og et lille indhold af vand.
- “ Bær ikke ringe, smykker eller armbåndsur på hænder eller underarme under arbejdet.
- “ Vask hænder i køligt vand, skyl sæben grundigt af og tør hænderne godt i et blødt materiale bagefter.
- “ Når der ikke er synlig forurening på hænderne, kan man med fordel erstatte håndvask med en al kohol-baseret hånddesinfektion.
- “ Beskyttelseshandsker, håndsæber, hudplejemidler og hånddesinfektionsmidler skal være uden eller med mindst muligt indhold af kendte irriterende og allergi-fremkaldende stoffer.

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Undgå eller reducer våde og snavsede manuelle arbejdsprocesser:

- . undersøgelser har vist sammenhæng mellem udvikling af arbejdsbetingede hudlidelser og vådt arbejde

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Brug så vidt muligt beskyttelseshandsker ved våde og snavsede arbejdsprocesser:

- . handsker er den eneste form for beskyttelse, der rigtigt anvendt kan give en fuldstændig barriere over for vand og andre irriterende påvirkninger

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

7

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Beskyttelseshandskerne skal være hele, rene og tørre indvendigt, og de skal anvendes på ren, tør og velplejet hud:

- . risiko for forurening og øget hudoptagelse, hvis
 - ” handskerne er beskadigede eller fugtige
 - ” huden ikke er ren og tør
- . anvendes handsker på irriteret hud kan hudirritationen forværres

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

8

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Anvend en stofhandske, f.eks. en bomuldsinderhandske under beskyttelseshandsken:

- stofhandsker anvendt under tætsluttende handsker kan forebygge hudirritation på grund af svedige og fugtige hænder ved længerevarende handskebrug

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

9

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Brug et hudplejemiddel efter behov i løbet af arbejdsdagen, og altid inden du går hjem fra arbejde:

- eksperimentelle undersøgelser har vist, at hudplejemidler
 - “ kan medvirke til opheling af hudbarrieren og
 - “ give en vis beskyttelse ved vådt arbejde

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

10

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Brug et hudplejemiddel før våde og snavsede arbejdsprocesser, hvis du ikke bruger beskyttelseshandsker:

- hudplejemidler kan ikke give en fuldstændig beskyttelse af huden
 - ” men us. viser, at petrolatum eller cremer med højt indhold af petrolatum, giver en god beskyttelse af huden ved kortere udsættelse for vandige opløsninger af overfladeaktive stoffer

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

11

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Hudplejemidlet skal være med højt indhold af petrolatum (hvid vaseline) og lille indhold af vand:

- undersøgelser har vist, at hudplejemidler med højt fedtindhold i form af petrolatum har de bedste egenskaber, både
 - ” ved beskyttelse af huden før arbejde og
 - ” pleje af hud, der allerede er irriteret

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

12

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Bær ikke ringe, smykker eller armbåndsur på hænder eller underarme under arbejdet:

- . mekanisk irritation af huden kan være årsag til eller medvirke til, at der opstår håndeksem
- . håndeksem starter ofte under en fingerring
- . sæberester sætter sig under f.eks. en fingerring og irriterer huden

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

13

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Vask hænder i køligt vand, skyl sæben grundigt af og tør hænderne godt i et blødt materiale bagefter:

- . us. har vist, at høje temperaturer øger hudirritationen ved udsættelse for overfladeaktive stoffer
- . sæberester og mangelfuld tørring af huden efter håndvask kan yderligere irritere huden

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

14

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Når der ikke er synlig forurening på hænderne, kan man med fordel erstatte håndvask med en alkoholbaseret hånddesinfektion:

- . us. af alkoholbaseret hånddesinfektion har vist, at denne type hånddesinfektion er mindre hudirriterende end håndvask med vand og sæbe

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

15

Anbefalinger om forebyggelse af hudproblemer ved vådt og snavset arbejde

Beskyttelseshandsker, håndsæber, hudplejemidler og hånddesinfektionsmidler skal være med mindst muligt indhold af kendte irriterende og allergifremkaldende stoffer:

- . alle disse produkttyper kan indeholde kontaktallergener
 - ” f.eks. konserveringsmidler og parfumer

DET NATIONALE
FORSKNINGS-CENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

16

Resultater fra interventioner i nærings- og nydelsesmiddelindustrien

- ◆ Færre rapporterede eksem ved opfølgningen
- ◆ Flere brugte handsker
- ◆ Flere anvendte hudplejemidler og interventionsafdelinger skiftede hudplejemidler
- ◆ Forebyggelse af hudproblemer drøftes
- ◆ Øget viden om ~~forebyggelse af hudproblemer~~ *forebyggelse af hudproblemer*
- ◆ Forøget interesse for virksomhedens arbejdsmiljø

17

ami

Sund hud

Hvad var det, der virkede?

- På tarmafdelinger med bedste forebyggelse:
- fungerede *resursepersoner, sikkerhedsrepræsentant* og *ledelse* som et godt team
 - etablering af et arbejdsmiljøledelsessystem støtter processen, men gør det ikke alene

Mygind et al. Int Arch Environ Health 2006; 79: 66-74.

18

ami

Sund hud

Det gode eksempel viser vejen

"Om det har været svært at ændre vaner?
Ja, det har det faktisk. Men man må jo vise de andre, at man kan arbejde med handsker på. Altså være et godt eksempel. Hvis vi ikke selv gør det, så gør de det jo heller ikke.+

Resurseperson

DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER FOR ARBEJDSMILJØ

maf@arbejdsmiljoforskning.dk

19

Eksemet forsvinder

"Der er i hvert fald sket det, at vi ikke har haft nogen, der har været syge på grund af hudlidelser. Tidligere kom der mindst et par gange om året én med en neglerod, og der har også været nogle, der har være syge 14 dage og 3 uger, fordi de har haft knopper op ad hænder og arme. Det har vi slet ikke noget af nu. Det er væk."

Tarmmester

20

Konklusioner

Tarmrenserier

- Den relative eksemhyppighed reduceret med **27% på interventionsafdelinger (70% blandt Øphørte)**
- Eksemhyppigheden faldt selvom **Ørødt arbejde** ikke kunne reduceres

Generelt

- Forebyggelsesprogrammet kunne implementeres

Implementering

- **Opbakning fra ledelsen**
- **Lokalt samarbejde**

Flyvholm et al. *Occup Environ Med* 2005; 62: 642-649.
Mygind et al. *Int Arch Environ Health* 2006; 79: 66-74.

21

Hvis du vil vide mere

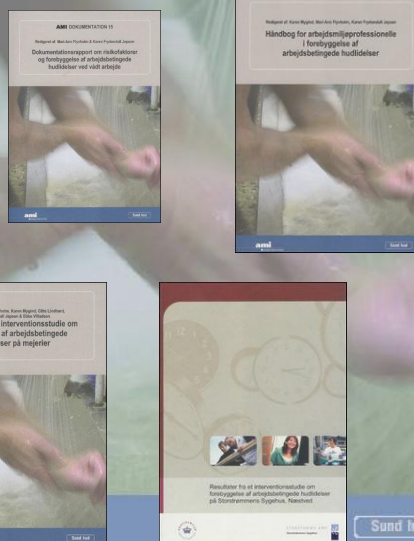
- rapporter og håndbøger www.arbejdsmiljoforskning.dk/HUD

“ Dokumentationsrapport

“ Metodehåndbog

“ Undersøgelser og rapporter om interventioner

- Tarmrenserier
- Mejerier
- Sygehus

22

Hvis du vil vide mere
 - faktaark og pjecer www.arbejdsmiljoforskning.dk/HUD

Faktaark

- Forebyg hudlidelser ved vådt arbejde
- Ny håndbog om organisering af forebyggelsesindsatser
- Intervention reducerede hudproblemer
- Forebyg håndeksem og undgå smittespredning

Pjecer

- Undgå hudproblemer ved vådt arbejde
- Brug creme og handsker
- Sund hud og god håndhygiejne